

„ЭДАЗИ“ сжодн. орган эстонск. секции
II. K. P. K. II. и Сев.-Западн.
::: Бюро II. K. P. K. II. :::
W. P. P. K. ja Põhja-Eäine büroo Eesti jetti. häälekanaja.
Ленинград, Фонтанка 27. Äratud kella 10—7.
Telefonid: ToimetuS — 533-86, trükituba — 171-41.

Edasi

Ärulutuste ja tellimiste hinnad

Ärulutamine	Tellimine
Ärimeel 1h. 3 r. kul.	Sinnades 1 tun — 1 rbl.
Ärimeel 1 " "	aasta — 11 rbl.
Ärimeel 6 " "	Äääl 1 tun — 50 kop.
Ärimeel 20 " "	aasta — 5 rbl. 50 kop.

ÄärijaSt. Ähijufe liitmetele ja kollekti. tellideS 15% odawam.

Rr. 58 (2258)

ReStnädalal, 11. märtil 1925

8. aastakäit

Rahwuswaheline naispäew wäljamaal.

Pekingis.

Pekingis, 9. märtil. Puhkepäewal korraldas 12 naisterahwa komitee, mis koosneb ka Schanghai ja Kantonis naisterahwaste esitajatest, masšilise miitingu.

S. N. W. Liidu naisterahwaste nimel terwitas koosolejaid S. Borodina. Miiting saatis terwituse Wene naistele ja rahwuswahelisele naissekretariaadile. Wõeti wastu resolutsioon, milles nõutakse naisterahwastele walimise õigust rahwusnõukogusse. Miisama peeti koosolekut Rõdugude esituse klubis. Koosolekul wiibisid hulk hiinlasi, meeste- ja naisterahwaid. Wene ja Hiina naisterahwad terwitasid wastastiku üksteist.

Parisis.

Parisis, 9. märtil. Prantšusmaa kompartei organiseeris 8. märtil miitingu, millest osa wõtsid mitutuhat naistöölist. Wäljaastuwad kõnelejad pildistasid oma kõnehes jeda haledat osa, mis naisproletaarlastele osaks saanud. Kõnelejad näitasid, et ainult kompartei, waatamata maksimate seaduste pääle, seab üles maikuul eelseiswate linna omawalitsuse liikmete kandidaatideks naisterahwaid.

Koosolek wõttis ühelhäälel wastu resolutsiooni, milles üles kutsutud naistöölisti töölisklassi ümber tihedamini liituda, et wõidelda ühijelt töölisklassi diktatuuri ja rewolutsiooni eest.

Kollupõrge Jugoslaawia parlamendis.

Wiinis, 9. märtil. Belgradist saadud teadete järele sündis parlamendi awamisel järsk kollupõrge walitsuse parteide ja wastasrinna kodanluse bloki wahel, kes nõudsid Raditschi partei saadikute wabastamist, keda praegu finni peetakse.

Wastasrind lahkus demonstratiivselt istangu saalist, kuid kawatseb siiski edaspidistest istangutest osa wõtta.

Poola kommunistide tapmine gaasidega.

Warsawis, 9. märtil. Dombrowski tapeti 27. weebuaril töölise poolt promokaator Krmeniski, kes oli komparteisje siise pugunud. Mõõdunud reedel tahtis politsei arreterida kahte töolist, keda kahtlustati tapmises. Töölised peitsid end korteris ja hakkasid tuld andma.

Politseinikkudele tuli abiS sõjawäe rühm, kes algas tuleandmist korteri pääle. Wastastikune laiskmine, mis kestis kaks tundi, ei annud mingisuguseid tagajärgi; siis panid jolbatid ümberpiiratud korterise kummi toru, mille kaudu lasti kühwtisi gaasi. Töölised, kes haawatutena finni olid korteris, said gaasi läbi surma. Kende nimed on Waltšik ja Pijarski.

Wabastamine pääle 39-päewalise nälgimise.

Wiinis, 9. märtil. Pääle 39-päewalise nälgimise wabastati sõjawäe türmist Schilawis finniolewad kommunistid Luka ja Margulis.

Amnestia Lagatulaasias.

Tifliisist, 8. märtil S. N. W. Liidu kehtikäesatwa komitee istangutejärele otsuse põhjal antakse amnestiat ifikutele, kes finnimõistetud kuritööde pärast, mis tehtud usu põhjustel. Wahialt wabastatakse Gruusia katoolikud (waimulikude ülem) Umbrosius ja Gruusia katoolikud Raskhwebski, kiriku nõukogu liige Tšitsadze ja teised kiriklased, keda mõistetud finni katoolikuse protsessi põhjal.

Meie Jaapani saadik.

S. N. W. Liidu täieõiguslikult esitajaks määrati wäliskomisSariaadi kolleegiumi liige W. L. Kopp.

Coolidge on S. N. W. Liidu tunnistamise poolt.

New-Yorgist, 9. märtil. Omas jutuwajamises ajakirjanduse esitajaga tähendas senator Borah, et president Coolidge kaldub S. N. W. Liidu tunnistamise poole. On weel otsustamata, misugusel teel läbirääkimisi pidama hakatakse. Ameerika walitus on üldiselt arwamiS, et ei wõi üldise rahu kindlustamisest juttugi

olla, kui S. N. W. Liidu ja Ameerika wahel puudub normaalne wahetord. Kindlustuse lepingu asjus tähendas Borah, et see on Euroopa oma asi. Ta waatab kahtlusega jarnase lepingu pääle, sest see ei ole muud midagi kui sõjaline kottulepe, millel on omad ähwardawad küljed.

Postiteenijate streik Prantšusmaal.

Parisis, 9. märtil. Telegraafiteenijate streik kaswab. Käesolewal ajal streigiwad 2000 inimest ja prowintsis 1000 inimest. Miisama streigitakse —

Lilles, RubeS, Balonnes, Clermond-Feranis, Lionis ja Dragianis. Streikijate miitingud lähewad läbi suure eduga.

Wõitlus presidendi koha pärast Saksamaal.

Berliinist, 9. märtil. Parempoolsed lehed terwitawad sotsiaaldemokraatide poolt Otto Brauni kandidatuuri ülesseadmist, kui „rahwuslikkude parteide esimest wõitu walimiswõitluses“. Demokraadid ja keStkoha pahem tiir on ärewil sotsiaaldemokraatide „nürimõistustlusust“ taktikast. Sotsiaaldemokraatide otsus on tehtud kartuses kommunistide kandidaadi ülesseadmise tõttu, kes siis rohtem hääli saaks, kui nemad kutsuks hääletama kodanikkude pahempoolsete parteide ühise kandidaadi poolt.

On väga wõimalik, et parempoolsete parteide ühine kandidaat saab enamuse juba esimesel hääletusel sel juhtumisel, kui keStpartei hääletab ühes parempoolsetega. KeStpartei liiskas oma otsustamise presidendi kandidaadi küsimuses kolmapäewa pääle edasi.

Parempoolsed parteid näewad kõige parema meelega Zarre kandidatuuri, kuid hoiduwad lõpuliSe kandidaadi ülesseadmist seni kui keStpartei oma otsuse on teinud. Wõimalik on, et parempoolsed parteid loobuwad Zarre kandidatuurist mõne keStpartei parema tiirwa mehe hääts, kui sellega juudawad keStparteid oma poole tõmata.

Rahwapartei ajalehed püüawad keStparteid meelitada parempoolsetega ühise kandidaadi ülesseadmisele, keStpartei juhile Margile riigikantsleri eSt Preisi pääministri koha pattuda. Sel juhul seatakse üles Zarre asemel Lutheri kandidatuur. Rahwapartei ja rahwuslased püüawad kõik abinõud selleks tarwitada, et sündida keStparteid nendega ühes minema ja sellega Preisi kriisi liitwedeerida parempoolsete joowidel.

Rumeenia leitwata.

Wiinis, 9. märtil. Rumeenia walitus andis wälja terve rea määrusi, mis piirawad wiisjaga kauplemist, keelas ära nisu, rukki ja odra wäljaweo.

Pääle selle andis wälja korralduse re-

wireerida wiisjatagawarad eraifutelt. Rukki waguni hind tõusis kuni 85 tuhande leewini. Üksikutele kogufondadele anti õigus küpsetada maissi leiba.

Nus sõjakäit kommunistide wastu Saksamaal.

Wiimastel päewadel on Saksamaal uuesti kohtuotsuseid kommunistide üle wäljakuulunud. Würtembergis (Süüa-Saksamaal) mõistetud 8 kommunisti kogusummas 11 aastaks tüürmi ja 1000 marka trahwi maksma „jamaa äraandmise ettevalmistamise ja wabarriigi kaitsejeaduste rikkumise eest.“

Riiklik kohus Leipzgis mõistis ühe töölise üheks aastaks tüürmi ja 200 marka trahwi maksma selle eest, et tema juurest leiti kommunistlikke lendehtsi.

Beithenis (Ülem-Sileesia) algas kohtuprotseS, milles süüdistatakse 33 kommunisti ülesastumise katse tõttu oktoobrikuus 1923 aastal. Kohut peetakse finniSte üste taga „filmas pidades hädasõutu riigile“. Samal ajal peetakse kaheksa kommunisti üle kohut, kes töötasid linna ümbruses.

Herriot rahuldab Poola paaniid.

Parisis, 9. märtil. Herriot andis Poola wäliskministri teada, et Prantšuse walitus ei mõtle astuda ühtegi samm, mis wõiks Poolamaal tekitada kartust.

Ülesastumine Filippiinidel.

Pekingist, 9. märtil. Pekingise jõudnud teadete järele on Lufari saarel (Filippiinide saarestikus) põhja pool Manila linna kõine ülesastumine, kuna wõitlused on käimas mässajate ja walitsuse wägede wahel. Naisterahwad wõtawad ülesastumist elawalt osa.

Raudteelaste streik Saksamaal.

Berliinist, 9. märtil. Raudteelaste streik kõweneb. Berliinis streigiwad 3000 töolist. Raudteeteenijad pole seni weel streikijatega ühinenud.

Kommunistlik partei awaltas leetwa üleskutse kogu töölisklassile. Üleskutses bel-dakje: Raudteelaste orjastamine on signaalkogu Saksamaa töölise orjastamisele. Raudteelaste wõitlus on kõigi ülejäänud töölise wõitlus.

Saksamaa raudteelaste streik laieneb.

Berliinist, 9. märtil. Saksamaa raudteelaste streik laieneb jõudjasti Saksenis. Mõnes kohas seatakse kaubanduslikku ühendust Sakseni ja Berliini wahel streigimurdjate abil.

Rahanduse kriis Prantšusmaal.

Rahanduse kriis Prantšusmaal terawneb. Suurtapalistid kutsuwad kunStlikult wälja Prantšusmaa raha langemise, et sellega mõjuda Herrioti walitsuse pääle, ja et teda sündida jatkama endise Poincare walitsuse poliitikat — kes wihasem töölisklassi waenlane. Rahuhirm „kommunistliku hädasõhu“ eest liitus töösuriS ja pangapidajad ühte, kes kuni seniajani eneste wahel wihaweenus olid.

„Suurwabritu ja tehaste omanikkude ühijus“ ja nendega seotud pangad töötawad nüüd ühijelt nende panfadega, kes waremini toetasid praegust Herrioti walitsust. Need kapitalistlikud gruped, kes ühinefid ühiseks wõitluseks walitsusega, teewad Herriotile waliku: kas katkestab ta lõpulikult sideme kõigi „pahempoolsete“ grupeerimistega ja paenutab end täielikult suurtapalistide käsutusse alla, ehk lahkub ametist. Kui tema sellest loobub, siis alandawad nad Prantšuse raha wäärtust niimõrd, et riigis sünib paanika ning president on sunnitud parlamenti laiali saatma ja määrama uued ümberwalimised. Mõnda ftiS otsustasid töösuriS ja pangapidajad ühel ehk teisel teel walitsuse wõimu oma kätte haarata.

Oma wäljamõeldud plaani on neil sebaenam kergem teostada, et käesolewal aastal jõuab kätte kahe sifemise sõjaaege laenu mahafututamine kuni 25 miljoni frangi juuruses. Kui wäikeste laenuandjate keskel sünib paanika ja sellepääle just parempoolsed grupeerimised loodawad — siis on oodata masšilist obligatsioonide wäljamaksmise nõudmist. Neid nõudmist on wõimalik ainult rahuldada suurearwulise paberiraha wäljalaskmisega, mille järelbujel on mõõdapääsemata uus frangi langemine ja rahanduse kriisi terawnemine. Prantšuse parlamendi poolt alles wõeti wastu uus kawa erilise fondi loomiseks — wõlgade tajumiseks.

Seaduse kawa paneb maksma uue maksu-määra terve rea asjade pääle. Teiste sõnadega näeb Prantšusmaa kodanlus wäljapääsu kriisist uue maksutoorma päalepanemisega töölisele.

Rumeenia mõisnikud ärewuses.

Wiinis, 9. märtil. Rumeenia ajakirjandus arutab õige elawalt „Besjaraabia sõprade ühijuse“ tegemist. Suurt ärewust tekitab Rumeenia walitsewates ringkondades selle ühijuse üleskutse, kus protesteeritakse Besjaraaria okkupatsioonist wastu ja nõutakse ta ewakueerimist Rumeenia sõjawägede poolt ning rahwahääduse toimepanemist.

Parempoolsed ajalehed tähendawad selle mõju pääle, mida awaldas üleskutse wäljamaal.

Annawad lõpulikult järele.

Berliinist, 8. märtil. Äänases „Berliner Tageblatti“ numbris awaldati nähtawasti poolametlik kirjatükk, kus tuuakse ette Lutheri ettepanekud kindlustuse lepingu asjus. Need ettepanekud on järgmised:

Saksamaa on rahul Berliinile rahulepingu järele äramääratud Lääne piiridega.

Jda piiride kohta jarnast ettepanekut teha ei jaa. Kuid Saksamaa töötab pühaltikult, et ta ei katju Jda piirides läbi wiia muudatusi sõjariistade abil. See wõib sündida ainult wahekohtu teel Saksamaa ja ta Jda naabrite wahel.

See teadaanne ei too küll midagi uut juure, kuid see on esimene parlamentlik seletus, mis finnitab Lääne maade ajalehtede teadaandeid selles asjas.

Sm. Sadouli protseS.

Parisis, 7. märtil. Sadouli protseS algab Orleani sõjawälja kohtus, 31. märtil.

Gesti — Inglise afumaaks.

Päale 1. detsembri "sündmuse" saatis Gesti valitsus ühe välisministerrümi wäsiutawa ametniku Londoni ja Pariisi "informatsioonilise aruandega" — nagu walitsus ise seletas. Kes wähegi kainelt asja päale waatas, pidi tunnistama, et "informatsiooniline aruanne" peab tõepoolest imelik olema, sest aruandja saadeti siis wälja, kui walitsusel omal weel mingisugust pilti sündmusest olla ei wõinud, kui "sündmus" weel liwideritud ei olnud. Kõigil oli selge, et saadit mitte "informatsioonilise aruandega", waid diplomaatliku abipalumisega" Londoni ja Pariisi saadeti.

Ülewenemaalise kettäidefaatwa komitee koosolekul tõstis jm. Tshitscherin Gesti diplomaatide eest eesriide üles ja lastis neid paista täies katmatuses. Oma aruandes välispolitika tähenbas jm. Tshitscherin:

"Mis puutub Balti riikidesse, siis on nende tegewuses märgata katkist, mis tuleb hirmust meie ees. Meie teame, et Gesti walitsus päale Gesti kommunistide 1. det. mahasurumist palwega Inglismaa poole pööras wõtta Gesti oma eeskostmise alla, kusjuures Gestiama kõigega nõus oli, kui aga Inglismaa teha oma kaitse alla wõtab. Inglismaa aga loobus sellest õnnemängust. Ta ei pea kohaks ennast liiga jübuda. Teha rõhuvad afumaad, kes ei taha, et Briti riigi jõud liiga kllustatud oleksid.

Samal ajal pööras Gesti walitsus ja jatkab pöörumist meie poole teadaannetega, kus meie kõige tulifemat sõprust awalda. Tema teatas mitu korda, et nõukogude walitsus ei ole kõige wähe-matti seganud ennast eesimese detsembri sündmustesse.

Sarnast katkist on märgata kogu Baltimaa riikide poliitikas. Kuid wiimaks peawad nad omelt aru saama, et nad elawad meie loialfufest, meie austusest lepingute wastu ja iga rahwa iseseiswa olemise wastu, kuid mitte Lääne riikide kaitsest.

Kui Gesti wõimumeestele Tshitscherini kõne teatawaks sai, tõstid nad kõhe kära ning "Waba Maa" tähendas, et "meie

Üleliidulise kettäidef. komitee kolmas istangutejärk.

Viidu eelarwe.

Riikliku eelarwe ettekandjana esines jm. Brjuhanow.

Puudutades eelarwe arenemist wiimastel aastatel näitab jm. Brjuhanow, et aastastalt meie sissetulekud kaswawad. Wiimastel ajal selgus, et käesolewal eelarwe aastal saame sissetulekuid umbes 187 miljoni rubla rohkem, kui ettenähtud kettäidefaatwa komitee teise istangutejärgu poolt.

Samal ajal näeme teist hääd nähtust. Sel ajal, kui wäljaminekud wõrdlemisi lüüdnud aastaga on kaswanud 45%, kaswast sissetulekud riigiettemõtetest 53%. Ühe on sissetulekud riigitoetustest wäga suurend. Kuid meie riigitoetuste ees seisab ülesanne ennast täiendada. Seepärast ei wõi meie edaspidi jarnast sissetulekute kaswu loota.

järeldamiseks päale usaldawalt poolt, tähendatakse jälgi, et midagi jarnast ei ole olnud. "Waba Maa" neegripõisid teewad endid jün tõepoolest rumalamaks kui nad on. Kes hakkab siis neile müüa ütlemat, mis Loompääli teha ja kas Gesti walitsus ülbse seba julgebi awalda, et ta Tallinnat, pakkus Englise walitsusele ainult sellepärast merebaasiks, et sel teel oma elupäewi pikendada. Tõelolu jääb aga tõeloluks ja seba ei saa imberlufata ka Gesti wõimumehe, kui "Waba Maa" poolkartiitult tähendab, et meie mehed peaksid ifka nõukogude walitsuse kaitse seletust nõudma. Waevalt aga tahawad Gesti diplomaadid weel kord nii haledasti sissetulekuda nagu Puusta kuttus Rootsi ajatiranduses ilmunud jutujamisse puhul.

Gesti wõimumehed oleksid hääli meel walimis Gestiama Englise afumaaks muutma, kuid nii rumal ei ole mitte Englise walitsus, et selle uue afumaa oma alla wõtmisega rutata. Englise wanameelsed teawad wäga hästi, et Gesti riigi olemasolewale warem ehk hiljem kriips päale tõmmatakse.

Mis puutub üleliigse 187 miljoni jagamisesse, siis läheb sellest summa 40 miljoni transpordi ja posti komisariatide kulude suurendamiseks, 65 miljoni läheb nende komisariatidele, kes otsekohe kottu puutuwad talupoegadele. Oja sellest summa saab meie tööstus. 18 miljoni rubla läheb põllumajanduse kindlustamiseks. 21½ miljoni rubla assigneeritakse kommunaalsete laenuks.

Kuidas jagatakse eelarwe ühtfute wabarriide wahel?

B. S. F. R. W. elanikkude arv jünitab kogu S. R. W. Viidu rahwahulgast 69%. Kuid selle wabariigi eelarwe jünitab 67% üldise rahalisest eelarwest. Ukraina eelarwe hialdab 17% kogu rahalisest summa ja tema rahwa arv — 20% kogu Viidu elanikkudest. Sama lugu on ka Balge-Benemaal. Kuid ülejäänud kolmes wabariigis — Taga-Kaukaasias, Turkmenistanis ja Usbekistanis näeme ümberpööratud pilti. Nii ulatab Taga-Kaukaasia rahwa arv kuni 4% kogu Viidu rahwa arwust, kuid tema eelarwe — 7½%.

Päale jm. Brjuhanowi astus wälja S. R. W. Viidu kettäidefaatwa komitee eelarwe komisjoni nimel jm. Kuibšchew, kes pääsjalikult peatab eelarwe suurendamise pääl ja teatab, kuidas suurenduse läbi saadawaid summasid ära kasutada.

Põllumajanduse maks.

Tsifel päewal oli jm. Brjuhanowil ettekanne põllumajanduse maksu üle. Ta tähendab, et eesimeseks ja päämisesks puuduseks praegu olemas põllumajanduse maksus on tema wõrratu rasus. Läänud aasta põllumajanduse tabel seati kottu 470 miljoni rubla päale. Rahwakomissariide nõukogu tunnistas tarwilikust talupoegadele wastu minna ja nendelt wõetawat maksu wähen-dada. Selle tõttu on siis ka tulewa aasta eelarwe kottu seatud 300 miljoni rubla päale. Nii wäheneb tänawu põllumajanduslik maks 40%.

N. P. Brjuhanow.

S. R. W. Viidu rahanduse rahwakomissari abi. Esines aruandega riigi eelarwest üleliidulisel kettäidefaatwa komitee istangutejärgul Tšiffis.

Istangutejärgu lõpetamine.

Päale jm. Brjuhanowi lõpuks otsustas istangutejärk tuntawalt alandada põllumajanduslikku maksu.

Otsuse wastumõtmise järele tulewad triibünele Tšiffisi raudteelaste ehitajad lippudega ning terwitawad koosolekut.

Pärast seba astus wälja ettekandega istangutejärgu rahandus-komisjoni nimel jm. Kuibšchew. Komisjoni ettepanekud leidsid kõik kinnitust. Istangutejärk kinnitab uue laiendatud eelarwe komisjoni koosseisu, milles Viidu wabariikide ehitajad on laialt esitatud. Komisjoni wiidi siia mitu parteitult talupoega.

Istangutejärgu töde kottuwõtte kõnega astus wälja jm. Petrowski.

Minus põllumajanduslik maks ja eelarwe leidsid istangutejärgul lõpuliku walgustust. Seadustesse on siia wiidud parandused, mis aitawad talurahwa koormat kergendada. Ka edaspidi iga aasta saame kergendada talurahwa maksude rasust.

Naisterahwa õiguslik seisukord Nõukogude Liidus.

Liisi Peterson.

(Järg).

Kui naine on juba puhkuseaja kodus olnud ja tunneb ennast weel haigena, siis on tal arsti tunnistuse ettenäitamise korral õigus weel puhkust pikendada kaks kuud, mille puhul ettewõtja teda töölt lahti lasta ei tohi.

Juba 5 raskejalgsuse kuust alates on naisterahwal õigus nõuda, et teda kodust kaugele wälja reisudele ei saadetaks. See käib ka emade kohta, kellel alla 8 aastased lapsed ja neid kellegi hoolde wõimalik jätta ei ole.

Raskejalgsetele naistele on öö- ja ületunnitöö keelatud, kuid tööinspektoril on õigus naist sellel ajal raskema töö päält kergema päale üle wiia, ilma et ta palka selle juures wähen-dataks, seda wõib inspektor kas oma äranägemise ehk naise nõude päale teha.

Päale eelpool nimetatud puhkuse on naisterahwal õigus puhkuseks ka abordi ajal, kui see iseenestest tuli ehk kui seda haigemajas arsti poolt tehtud, kehaliselt töötajatel kolm ja teistel kaks nädalat.

Need puhkused, kuigi nad aasta jooksul olnud, ei riisu naiselt õigust saada järjekordset puhkust, mis iga tööline, kes 5 ja pool kuud tööl olnud, saama peab.

Nagu näeme, ei ole naisterahwas Nõukogude riigis eraettevõtjale sugugi kasulik tööjõud, waid ta toob õige palju kohustusi pere-mehele, mille järelduseks wiimased püüawad raskejalgsedest naistöölistest lahti saada. Seda aga ka nägi meie seadus ette. Lahti lasta pole naistöölist mitte sugugi kerge, waid seda wõib ainult siis teha, kui teised, keda lahti wõib lasta, juba lahti on lastud, mille juures aga alati tööinspektor peab olema. Selleks aga, et pere-mehed ei wõiks ütelda, et temal teadmata oli, et tööline sarnases seisukorras, peaks iga naine oma ja tulewase lapse huwisid silmas pidades kohe, kui ennast raskejalgsena tunneb olema, arsti tunnistuse teenistuse kohas teenijate komiteesse andma.

Need puhkeajad, mis raskejalgsuse ajal on, loetakse kui haiguse aega ja naine saab kinnituse kassast täielise palga edasi. Päale selle antakse weel emale, kes kinnitatud, ehk kodu-

sele perenaisele, kui tema mees kinnitatud, ühekordset abi sünnituse korral nimelt kohalise keskmise palga suures. Samuti saab ema 9 kuu jooksul lapsele toiduraha üks neljandik sellest summast. Sünniwad aga kaksikud, siis antakse see toetusraha kahekordselt. Kui ema rahasaamise aja on mööda lasknud ja hiljemalt nõude sisse annab, siis saab ta ainult wiimase kolme kuu eest.

Raskejalgsed töötajad naistöölistes saawad selle aja jooksul abiraha nagu töölistes 6 palgajärgu järele ja muud abirahad nagu töötaja nainegi. Naised, kelle mehed punasesse sõjawäkke wõetud, saawad abiraha weel üks kuu päale selle.

Riigi poolt on weel terwe rida igasuguseid teisi kergendusi raskejalgsel emale meie igapäewases elus tehtud, nagu näituseks, ilma järjekorraga asjatalitused asutustes jne.

Imetajate emade kaitse.

Ei aita üksi sellest, et ema ja last kaitseme kuni sünnimiseni, waid meie riigi uue kodaniku eest on kohe algul tarwis korralikult hoolt kanda ja nimelt, on tarwis, et laps ema poolt korralikult toidust saaks. Teadus on kindlaks teinud, et kunstlikult toidetud lapsi 2½ korda rohkem suureb kui emapiimaga toidetud lapsi. Seepärast on tarwis emal võimaldada oma last korralikult toitmas käia. Tööseaduse järele peab imetaja ema päale üldise töö waheaja saama poolelunnilise waheaja iga 3½ tunni järele, ilma et seda aega tema palgast maha tohiks arwata. Emal on aga õigus tööandjaga kokkuleppe korral seda waheaga mitte tarwitades tund enne teisi kodu minna.

Samuti nagu raskejalgsel, ei ole ka imetajat ema töölt õigus lahti lasta. Kuid siiski, kui nad töölt wabastatud, ei tohi neid milgil tingimisel korterist wälja ajada, ega ka lapsi, kes asutuse kulul ülewalpeetawates hällides, koolides, aedades ja majades. Riik tuleb ka muul teel töötajate naistööliste wastu ja organiseerib nende jaoks tööartellid, ühiselu ja söögimajasid ning muid asutusi.

Iga naistööline, kes tunneb, et tema õiguseid, mis ülewalpool ette toodud, keegi püüab takistada, pööraku tööinspektori poole, kes asub igas raioonis.

Meie põllumajanduslik seadus ei tee mingisugust wahet mehe ja naise wahel. Oktoobrirewolutsioon wõimaldas naisterahwale maad tarwitamiseks saada ja iseseiswalt majapidamist korraldada. Naisel, kui teatud maa kogukonna liikmel, on samasugune hääleõigus koosolekutel küsimuste otsustamise juures, kui mehel. Kahjuks aga suurem osa talunaistest seda õigust ei tarwita. Naine wõib ka majapidamise juhiks olla. Samuti on tal õigus nõuda koha jaotamist ja abielu lahutamise korral on õigus nõuda, et pää majapidamine temale jääb ja mees talust wäljaspool oma osa kätte saab. See on sarnasel korral, kui ema juure jääwad lapsed. Külas on kõige rohkem weel praegusel ajal näha neid mitte sarnasuse tundemärke, mida tsari riigist paranduseks kaasa toime, kuid talunaine peab hakkama ise endast lugu pidama ja oma õigusi hindama.

Kaelakohtu seaduses on ka üksikud punktid, mis ainult naise kohta käiwad ja tema õiguseid kaitsewad. Esiteks ei wõi raskejalgsel naisterahwale karistust surmanuhtluse näol mõista. Seadus kaitseb erilist just naist suguliste kuritegude eest, sest sellel alal on suuremalt jaolt kannatajaks just naine. Naisele sugueluliselt on seaduslikult antud wõimalus wabalt ise endaga teha, mida tahab, meie seadus ei karista seda, kes endal aborti tegi, waid wastutusele wõetakse see, kes seda tegi ilma ema enese lubata, mitte wastawate teadmistega isik ehk kui sellele järgnes opereeritawa surm. Nõnda ei waadata abordi, kui kuriteguse päale, waid arwestatakse seda, kes ja kus seda tehtakse ning süü kohaliselt sünnib ka wastutusele wõtmine. Samuti ei karista seadus neid, kes enda ihuga kauplewad, kuigi see meie riigis pole lubatud, waid riik wõitleb selle wastu hoopis teistsuguste abinõudega. Karistuse alla käiwad need, kes selle juures wahemeheks on ja sellel teel prostitutsiooni arendawad.

Kodaniku seadustekogus ei ole mingisuguseid punkte, mis erilist ainult naisterahwale kohta käiksid, waid kodaniku teo ja õiguse wõime on kõigil kodanikkudel, nii naisterahwast kui meesterahwast, kellel seda kohtu teel ära ei ole wõetud.

(Lõpp).

Tõrbras on meiega. Seda näitab meie see see vastuvõtmine, mis meie korraldaja Tõrbras-Kaustaaia -wennalikud wabaritid. Suured hulgid intelligentsi esitajaid awal-dastid siin walmisolekul ühes töölise ja talupoegadega koos töötada. Meie wõtame vastu kooliõpetajate, arstide, inseneride wennalikud käd.

Elagu wennalik sibe Liidu ja Hommiku-maa rahwaste wahel! Elagu üleilmne pro-letaarlaste liit! Elagu üleilmne rewolu-tsoon!

Kell 9,15 min. õhtul 7. märtsil kuulut-as fm. Petrowski maruliste kiiduwaltuste all istangutejargu lõpetatuse. Rõgu saal tõuseb püsti ja laulab Internatsionaali.

Nõutogude maalt.

Uus korraldus W. J. Lenini maufoleumi sissepääsemiseks.

Lenini mälestuse jäädvustamise kom-misjon teatab uuest korraldusest, mis sisse-wiitud W. J. Lenini maufoleumi sisse-pääsemiseks.

Moskwa raioonide organisatsioonid paa-jewad maufoleumi ütsford nädalas — puhkepäewal kella 10 kuni kella 16.

Teiste linnade organisatsioonidele, kon-werentsidele, nõupidamistele jne. on mau-foleum awatud igapäew kella 11 kuni 12, pääle puhkepäewa ja kolmapäewa.

Puhkepäewadel teiste linnade organisat-sioonid wõiwad sissepääseda Moskwa orga-nisatsioonidele määratud päewadel.

Kolmapäewal puudub sisselaskmine täie-lisult.

See korraldus wiidi ellu 8. märtsil.

Mustamere sadamad — London — Hamburg.

Satjamaa Jda laewade ühijus awas uuesti weolini Mustamere sadamad — London — Hamburg.

Jeodoosia sadama mehaniseerimine.

Jeodoosia sadamas on ülesseatud — Inglismaalt kohale jõudnud kolm kraani, iganiks on tugurusega 4 tuhat puuda tunnis. Kraanide ülesseadmisega saaru-tatate kottuhoida 50 prots.

Sadama läbilaskmise juude on 33 miljoni puuda — suurem ennesõjaaegsest 40 prots. võrra.

Uus kiviõde tiht.

Artemowskist teatatakse, et pääle pita eelwalmistuse töd „Kallionnoje“ kaewan-dufjes leiti uus esimene kiviõde tiht. Tiht on jaotatud fordadeks — kahels. Ue-mine ford on 1/2 arsinat ja alumine arsin patk. Odadafje weel uut fih awa-mist 1 1/2 arsinat läbimõõt.

Wäljawaated wiljasaagi pääle Uurali maafonnas.

Swerdlowskist teatatakse, et wiljasaagi wäljawaated Uurali maafonnas on rahul-olawad.

Riistus ja taliwilja seijuford on rahul-olaw. Grand on Trotski ringonnas, kus lumeford ei ole üle 15 sentimeetri, mille järeldusel on taliwilja arakulamine wõi-malik.

Taliwilja küllwipind peab olema plaani järele 883 tuhat tiinu. Kuid täielikumate teadete puudusel ulatab 636 tuhande tii-nuni.

Alufrainaline maaparandamise kongress.

Reljandal märtsil lõpetas oma töd üld-ukraina maaparandajate kongress.

Kongress kiitis hääks põllutöökommi-jariaadi plaani Ukraina põllumajanduse jaluleseadmiseks ja tunnistas, et põllutöö-kommisjariaadi poolt on suur töd ära teh-tud maaparandamises. Otsustati masšelist maaparandamise järeleuurimist läbiwõia ja suurendada maaparandamist laenuand-mist.

Materjaalseid tingimusi maaparandaja-tele — parandatafje ja palga on otsusta-tud tösta kahelfordelt. Otsustati wähen-dada afutuste arwu maa-kohu asjade siendamises ja maa-kohu komisjoni sisse-wõia rahwa kohu eesistujaid.

Wõitlufjes pörandaaal clewate adwolaat-idega külas luuafje alamal olewate maa-organide juure juriidiline abi talu-rahwale.

Kongressitöö lõpu eel esines Ukraina rahwatoimkariide nõutogu esimees fm. Tšubar teh- kiiduwaltustega vastu wõeti.

Rohkem tähelepanemist maanaistööliste pääle.

Homniku wara kuni hilja õhtuni.

Enamasti igal maafonna nõupidamisel, walla koosolekul on moodi järele ta nais-tööliste küsimus arutufel. — Aga tihti ei jõuta kaugemale resolutsioonide wastu-wõtmisest.

Tähelepanes praegust maanaistööliste halli igapäewast elu, näib wälja nagu oleks nad finni naelutatud olewat wana-korra wõtetega, saja aastase traditsiooniga, ja nagu poleks maapääl jarnast wõimu, mis neid sellest eemale tõmbaks ja uuele teele juhiks. Woodis padja all on wana määratud lehtedega lauluraamat, mõned armastuse romaaniid, unenägude seletaja ja pääotsas feina pääl „pühapilt“ jne.

Näitufjes peatame nende naistööliste elu juures, kes on lahkus teistest ja ela-wad ütsfute rifaste peremeeste juures. Säälgab naistööliste tööpäew hommiku kell 3—4. Peremees oma perekonnaga puhkab magufat und, aga teenija on ja-lul ning toidab loomi, walmistab pere-mehe perekonnale ja teistele teenijatele hommikufööte. Päitefe tõufuga juba peab ta meestöölistega ühes wälja pääle tööle minema. Eõuna puhketunni ajal peab ta peema jõõginõufid jne. Pääle puhke-tunni lähel ta jälle meestöölistega ühes tööle. Õhtul pääle tödaja lõppu peab nais-tööline perenaisele aitama majandust forda seada, lehma lüpsma, loomi toitma jne. Ainult siis, kui juba õhtutäht üle lauda-tatuse paistab, wõib naistööline puhkele heita, wäsinud, roidunud kontidega, waim-liselt rõhutud lähel ta oma suitfenud toa nurla, loeb laulufalmisi ja heidab ma-gama.

Sama hall, ütskõitne ja kahetsimeje-wääriline on maanaistööliste waimline elu. Tema klassiwoitus algab ja lõpeb sellega, kui mõnikord üleliiga tödga koormatud wi-has, lõõb tühja ämbriga peremehe seale, lehmale mõõda külge. Lahte perenaise poolt antud liha wiilufa eest on tema walmis puuhalluga, ehk weeambriga kaanega naabri seal jalga kaiti löõma, ehk kanepisje tul-nud wõõrast kufte maha nõttime, ehk män-gima keelepetsimise, tühja juttude oja „pere-proua“ ülesandel.

Jumalat paluda on lubatud.

Wjalehti ehk ajatohafid raamatuid lu-geba, koosolekul käia pole selle kategoria maanaistöölistel huiwufel. Ei ole waba aega, puudub ütsfute seifimeeste ja or-ganisatsioonide poolt näpunäited.

Tõõandjad ise sihikindlalt püüawad wale ja efitufje tatte all selle weel uinu-wa naistööliste fih tahtjõudu finni hoida. Jfegi puhkepäwil ja teistel püha-päwil ei ole naistöölistel wabad, et wõiks minna klubisje ehk komnoorte koosoleku-tele. Jga ford leiab lahte perenaine mi-dagi töd, kus naistöölist ilma mafuta wõib turnata. Siin peab ta teenima pe-remehe jootnuid wõõraid, toitma loomi jne. Lähel mõneks tunniks kiriku pappi kuulama ja „jumalat“ paluma, selleks an-tatfe wäga lahkel luba — aga külasje koosolekutele ehk mujale jarnastele kofhta-dele argu teenija tüdruk mõtelgu, kui ei taha kuulata oma leiwaija „epifilid“. Jfe-äraris on suured meistrid Gesti afundus-tes jarnafed ütsfud peremehed oma nais-tööliste wastu. Selle wastu aga, kui afun-dufjesje tuleb keegi ufuhullustaja „hinge-depäästja“, siis weel agiteeritafje teenijaid minna kuulama ajalootagufe kaarna kraak-sumist. Siis ifegi peremees ja armulit pe-renaine ei hääbene teenijast oma fõrwale wedru wantrile wõtta ja fõidawad siis püha kalmufilntale „kust kofstawad wale ja pettufje fõnad“.

Uue elu tärfamine

on weel wäga wähe ulatanud nende elust mahajäänud waestelaste juure. Kui nea-dega hakkad kõnelema elu muudatufest, Otkoobirerewolutsioonist ja mida on annud rewolutsioon naistöölistele oma elu-olu

Teil tuleb töötada rasketes tingimustes, wõidelda pimedufega, loidufega ja teiste takistuftega. Pidage meeles, et nõutogude walitfus feab teie ette suured ülesanded ja nõuab teilt ennafohwerdawat töd. Maatöölistel ei tohi olla ametnikufeks, nad peawad ühtelulama talupoegade, elama nende huiwidega ja puuduftega. Kooliõpetajate mafis afus täielisult sellele

parandamifeks, — siis on wastufeks ai-nult ferge päämfutamane, maskeerimata muigamine ja tähendus, et naisterahwas olla ainult mehe ja peremehe tahtmife täitja, — seft jumal oll: ife ofustanud feda.

Maanaistöölistel on ainult wiimafel ajal hafanud wähe tõfjemalt tähelepanu pöõrama ametühifuste pääle, aga peab üttelema, et selles suhtes pole naistöölistega kaugemale jõutud, kui ainult registreerimi-jeni. Seadufseandlust tödlepungute kofhta pole weel jõutud korraldada.

Naistööliste seifuford nõutogude majandufes.

Wähe selgemates wärowides wõib kuju-tada naistööliste oluforda nõutogude ma-japidamifes. Säälgab naistööline juba austama oma inimlisi ja fõdanlitte digufi. Peab aga üttelema, et see sünnib nendes majandufes, kus komiteed seija-wad oma ülesande fõrgufel ja on juba organifeeritud komnoorte ühingud. Säälgab majandufes, kus see nurgafiwu puudub, walitfeb weel elupimedus. Uletunde, puhkepäewi, kus naistöölistel tödstawad loomade toitmise ja teiste tödde juures, ei mafjeta korralisult wälja. Kõik töd-kõbefi ja ühisfõndlitu finnimamife seadufes ettenähtud õigufed lähewad kaduma. Tõõ-palk rehlfendatafje mitmejufuste wõtete karte all pool wähem kui meesterahwas-tele.

Sääljures ei ole naistöölistel fufugi waba aega ennaft erendada, ajalehti ja raamatuid lugeda ja kirjutada. Riifufus-tes majandufes on kõik seliskonna elu piiratud ainult 2—3 koosolekuga aastas, kus naistöölistel wäga harwa oia wõta-wad. Rendel on küllalt, kui puhkepäewa õhtul küla poifid harmoonitaga tulewad ja tantfu lafeward kuni kufte lauluni, et pääle selle raske pääga, kangete jalgadega algada oma igapäewast nädala töd.

Resolutsioonide aeg on mõõdas.

Elu nõuab praktilist töd ja reaalfid tagajärgi. Wõigil maatööliste ametühif-uste ofafõndadel, partei komiteedel ja nõutogude wõimu afutufel tuleb tõfist tähelepanu pöõrata ja ajawiitmata tödle afuda selle küsimufe lahendamifes.

Jga komnoorte ühifufe ja maatööliste ametühifufe liige peab efinema laiaulatuslitu fihutufstõõga naistööliste hulgas, lähenda-ma neid ametühifufe, fõmpartei ja kom-noorte ühifufete lähemale.

Et piffadel talweõhtutel aega mitte ilmaasjata wiita, wõib reaalfid tagajärgi faawutada, oleks fõowitaw, et igas wal-las ehk raioonis ametühifufe ofafõnd or-ganifeeriks lühifeseaja 2—4-nädalifed tur-fufed, eriliselt maanaistööliste jaoks. Silmas pidades ametühifuste ja nõuto-gude afutufte praegust materjaalfet seifu-forda, fufufustel käimine peab olema fufi-bustil fõigile naistöölistele, ja arusaadaw, et peremehe leiwaga ja täielife tödpalga mafimifega fõige fufufustel olewa aja eest. Pääõpeaine peab fufufustel olema: ühis-fõndlit finnituf, tödõkõeks, naisterahwa õigufed, ufufastafed küsimufed jne.

Rewade lähemifega ja fufufetõõde al-gamifega peawad maatööliste ametühif-uste ofafõnnad filmas pidama, et ei oleks mitte ühte naistöölist maal, kes ei oleks teinud findlat tödõfufte lepingut oma töd-andjaga. Sepingus peab olema selgesti ja findlasti ära tähendatud tödõpäewa piffus, puhkepäewade puhfearg ja koosolekul käi-mife wabadus jne. Jgal partei, noorte ühingu ja ametühifufe liitme fõhus on järeldawa-ta, et tödlepungus tehtud punktifd pea-wad faama täpselt täidatud naistööliste wastu tödõandja poolt.

Kui töstame maal naistööliste haridust, arusaamist, faame meie omale uue abilife meie wõitlufes rahwuswahelife rewolutsi-ooni eest.

Laboristo.

Geitlased S. M. W. Liidus.

Leningrad.

Rahwuswaheline naistepäew Pari. duumajas.

Sm. W. Kingisjepe nimelises Lenin-gradi Gesti tödliste Haridufmajas pühit-jeti rahwuswahelist naistepäewa. Rahwast oli rohkel arwul koftu tulnud. El. Peter-son kõneles lühidalt ja arusaadawalt 8. märtsist ja selle päewa tähtsufest nais-tööliste ja talunafste hulgas. Kufufus wõi-maks üles naisproletaarlaste pioneere oma hooelafufes wõtma.

Ra fõnfert-õja oli huiwifaw. Näite-mäng „Paragraf 218“ oli päewafõhane ja täitfa tödliste elust wõetud pildid mõõ-dunud ajalt.

Naisproletaarlaste eelwägi, noored sport-lafed, paffufid meie mõne kaunis hää numbrit. Üldifelt jättis õhtu hää mulje. Ainult arusaamataks jäi, miks ei ilmunud meie rohlem haritud ja paremates majan-dustingimufis olewad naifed meie fõlitaar-fufe püha pühitfema? Naistööline.

Wist ainuke nurf Wenemaal.

(Litwino afundus, Trotski fr., Lenin-gradi kub.)

Meie ringonnas on 60 talu ja käib aja-lehti ainult kaks ekfemplaari — üks Wene ja teine Gesti feesles.

Wist on farnane lehte waene nurf ainuke Wenemaal.

Goodame, et ka meie nurga elanifud hakkawad ajalehe tähtsufest aru faama.

L—fi.

Kas on õigust tehtud?

(Litwino afundus, Trotski fr., Leningradi kub.)

Põllumajanduslik mafis ei ole fin dieti jagatud. Ülhel majapidajal näituf. on 9 tiinu maad ja mafjab 48 rbl. 35 kop. Ta naabril on 20 tiinu (pääle selle roh-tem üks inimene, üks lehm, tödtab kahe hobufega, tal on ka mafinad), mafjab ai-nult 23 rbl.

Sarnane lugu on mitmega forduunud. Andte selle kofhta seletust.

Litwinski.

Larwitame kiirelt arstiabi.

(Litwino afundus, Trotski fr., Lenin-gradi kub.)

Meil mõllab fin üks haigus, mis kõik läbi wõtab. Tunnismärgid: kange kõha jne. Haigus kestab umbes 7 päewa.

Oleks tarwis, et meie antafje arstiabi. Üldse on fin arstiabi wilets. Arst nõuab fõdutulemife eest 5 rbl. Rehwiufule on fee kättesaamata.

L.

Uues kohas uue jõuga.

(Uus-Gesti afundus, Kautaaftas).

Suur Otkoobirerewolutsioon wõttis mõis-nitfudelt maa ja metjad. Selle tagajärjel afufime 1923 a. ka meie mägestifut laiale lagenditule, jättes maha endist 50 aasta wanust elupaifa.

Efimefel afumife aastal faid afunitud bandede all kannatada. Kõlasje tungifid 20—30 mehelifed falgad bandiide, selle fift oli rööwida ning feega afuniffe uult kofalt põgenema fündida.

Wanatorra jälgijate fõowid aga ei täi-dunud. Afunitud wõtfid fõjariistad kätte. Ja afunitud jäid wõitjateks. Rahuline ehi-tustöö jattus edasi ning mäe weerule ter-tis kaunis külate üles.

Mõõdunud 1924 a. ehitati koolimaja. Riigilt abiraha ei faanud, tuli afu-nitfudel enestel tegewalt rahaga ja mater-jaaliga appi tulla. Wastastifuti abiandmife felfti wiija puudab realifeeriti koolife. Ja asjalitu ühistegewufe wili oli näha — kool hakkas tödle.

Kool tõi enefega kaaja kultuurharidus-litu töd. Tõdstawad: noorte ühing, laulu, näiteringid ja ajalehe fõprade ring. Kooliõpetaja fm. Oleft wõtab ringide tegewu-seft elawalt oja ja tödtab kaaja. Kõige energilifemalt ringidest tegufeb näitering.

Afundufes käib 21 efi. „Edasit“. See oleks üks fõlmandif afuniffude perekonda-defi. Wjalehe fõprade mure oleks üles kuf-fuda fõdanikke „Edasit“ tellimifele.

Noorte ühing — ära lufuta ennaft fin-niste uste taha, hoides muutmatusa liit-mete arwu. Näidate üles, et teie õige tee-naitaja olete afundufe noortele. Afundufes tundub puudus kooperatiivi järele. Põllu-majanduslitu ühifust kawatjeti luua, kuid jäi elluwõimata eestwõtjate leigufe päraft. Ribu wits.

teele. Meie oleme kindlad, et maaparan-dajad ei jää kooliõpetajateft maha.

Sm. Tšubari aruande kofhta wõttis kong-rejs wastu resolutsiooni, et maaparan-dustöölistel, agronomifd ja maaparan-dajad — on üks intelligent eelwäe rühmadefi, feda fõadetud nõutogude walitfufe poolt tödle külasje. Remad panewad kõik oma jõu selleks, et tösta Ukraina põllumajandust.

Leningradi teated.

Seemned ja masinad talupoegadele.

Oblasti maavalitsus kinnitas plaani kehvimate talupoegade varustamiseks teha kühvi hoogitööks heinaseemnete ja põllumajanduse masinatega. Heinaseemnetega varustatakse talupoegi 100 prots. Osa seemneid antakse laenu näol, teine osa läheb kooperatiividele ja laenu ühikutele väljajagamiseks pitaajalise laenu näol.

Kistitkeina seemet jagatakse talupoegadele Põhja-Lääne oblastis 34.200 puuda. Sellest läheb Leningradi kub. 12.500 pd. Pihkva — 13.000 pd., Novgorodi — 5.500 pd. ja Tšerepovetsi — 3.000 pd. Wit — 40.000 puuda. Wit väljajagamine puudutab ka Karjala wabariiki, millele oblast maavalitsus annab 5.000 pd. Ülejäänud osa 2.000 pd. jagatakse Leningradi kubermangule, Pihkva — 16.000 puuda, Novgorodi — 5.000 pd. ja Tšerepovetsi — 5.000 pd.

Timotit jagatakse üldse 17.000 pd. Sellest summaist läheb Leningradi kub. 5.700 pd., Pihkva — 7.000 pd., Novgorodi — 3.500 pd. ja Tšerepovetsi — 500 pd.

Talupoegade krediteerimiseks on antud 545.000 rubl., mis jaguneb järgmiselt: Leningradi kub. 181.000 rubl., Pihkva — 227.200 rubl., Novgorodi — 88.500 rubl. ja Tšerepovetsi — 48.300 rubl. Nende summade juurde saavad talupojad seemet laenuks.

Kehwitute talupoegade varustamiseks põllumajanduse masinatega ja riistadega, mis valmistatud riigi põllumajanduse ladude poolt, on laenuks antud 1.604.705 rubla. Need laenuks antud Põhja-Lääne oblastis era kubermangude jagatud järgmiselt: Leningradi — 561.645 rubl., Novgorodi — 320.942 rubla, Pihkva — 481.412 rubla ja Tšerepovetsi — 240.706 rubla.

Autobussid — Porohowoisje.

Kubermangu kommunaal majanduse osakond otsustas lõpuliikluse kaimapanna autobusside liikumise Porohowoisje. Lähematel päevadel antakse wasta kawa kubermangu täidesaatwasse komiteesse kinnitamiseks.

Korterimaks untes tööliste majades

Kommunaal majanduse osakond töötab välja kawa korterimaksu üle untes tööliste majades. Põhjusmõttelikkult on otsustatud majasid mitte rendile anda eraisikutele, waid neid müüakse tööliste kooperatiividele. Majade wäljamaksmine on määratud 24 kuni 40 aastani, arwete wõttes maja ehituse kallidust. Seejuures wõetakse arwete, et korterimaks kolme toa eest ei tohi tõusta üle 15 rubla.

Timutate Testist.

Riigifogu puhastatasse jäädawalt „kommunistlikust hädawõit“.

Siseministri otsusega on sõjaringkonna kohtu kätte antud Jaan Belt ja Jaan Ülgefütt, mõlemad riigifogu liikmed. Neid süüdistatakse kuriteole kaasaaitamises, maksima riigitorra kutumise katkestamise ja osawõtmises farnaseist organistatsoonest, mille eesmärgiks on riigitorra kutumine. Kui nende süüd „kindlaks“ tehakse, ahwardab mõlemad rahwaesitajad surmanuhtluse.

Uhtlasi on sõjaringkonna kohtu alla antud ka Leena Ratteldt, kelle korter ajus Riejemkampfi uulitsal nr. 50 ja kus 7. det. nuhtluse poolt maha lasti kolm „mässulist“, kes, nagu nüüd selgunud, olid Georg Kreutz, Hammer ja Pälson.

Leena Ratteldt on wastutusele wõetud § 102 põhjal ja teda ahwardab sunnitöö.

Ohwitserid määratlemas.

J. Soots on päewakäsu andnud, kus ta muu seas ütleb: „Olen juba mitu korda tähelepanu juhtinud meie ohwitserkonnas, iseloomi nooremate ohwitseride hulgas maad wõtnud joomise päale, kuid nagu näha on minu hoiatuse päale wähe rõhku pandud, sest kuni wiimase ajani on ohwitseride ja sõjawäeametnikkude toimepandawad määratlemised ja skandaalid peaaegu igapäewaseks nähtuseks kujunenud. Paistab, et jooknuud oletus rewolwripaigutamisel ja kiskumisel ei taha ega taha lõppu tulla.“

Ja kus wõibki lõppu tulla kui „rewolwripaigutamise ja kiskumise“ eest walitsus wabadusriiste jagab.

Internatsionaali laulmise eest 4 kuud wangi

„149 protsessi“ algul on kaebalused ja kohtuajalis wiibijad kohtunikkude tulekut Internatsionaali laulmisega wastu wõtnud. Waatamata kohtu esimehe hoiatuse päale jatkasid saalis olejad laulmist. Siis saadeti saali ohwitserid, kes lapiti mõistadega „tõttades“ saalis „korra jalule jeadfid“. Pärast wõeti laulmise eest wastutusele Marie Tzipmann, Minna Seewals ja Alma Kaunisaar. Nii oli 28. weebuaril arutustel ja waatamata, et kaebalused endid süüdlasest ei tunnistanud, sest üks ei olnudki sel päewal kohtus, Kaunisaar oli waremalt juba kohtuajalilt välja wiidud ja üks ei wõinud juba haiguse tõttu laulda, mõistetati siiski kolm 4 kuud wangi.

Sm. Holman maha lastud.

Talinnas, 9. märtsil. Eila lasti maha sõjaringkonna kohtu otsuse põhjal sm. Holman, keda awalikult surma mõistetati detsembrikuudumustest osawõtmise pärast.

Sport.

Naistööliste, ametühitused ja sport.

Leningradi kubermangu ametühitused seadid enesele ülesandeks — mitte ühte töölist ärgu olgu wäljaspool kehalist kultuuri! Wähe sellest, ametühitused tõmabwad naistööliste kehalis-kultuuri ringidesse.

Olewad ametühituskulud kehalis-kultuuri ringid koondawad enesesse märtsikuus 24.000 inimest, millest on naistööliste 35 protsenti.

Naisterahwas oma organismi ehituse poolest jääb maha meesterahwast. Naisterahwas wõib kiiremini ära, rohkem on haige ja kannatab raskemaid haigusi.

Kehaliste haiguste waral kõweneb naistööline, töö tundub kergena ja wäljakamana, wäheneb wäsimus, muutub ühetasuline teha teist, omandab elurõõmsuse jne. Wäga — keheline kultuur hoiab tihtipe eest ja kergendab raskelajalust kanda. Paremab abinõud kehalistes kultuuris on: liikumad mängud suwel, wärskes õhus, suplemine, päikese ja õhuwannis jne. Talwel aga, suu sport, uisujooks, mäest allalaskmine jne. Kõik abinõud on kasutatud tööliste ja naistööliste tervendamiseks.

Ametühitustel on: 137 wõimlemise saali, 146 spordiplatši, 12 liuwalja, 8 suusa-jaama, üks purjutate klubi — jaamaga. aerutamise ja ujumise klubid ekskursioon-jaamadega. 2 talwe basseini ujumise jaoks. 48 kehaliise kultuuri raamatukogu, 150 kehaliise kultuuri murka jne. Selle hääks on aratututud kubermangu ametühitustendokogu poolt üle 500.000 rubla.

Spordiharude hulgas, millest naistööliste huvitatud, on: baset-pall. Edasi — tergejõustik, ujumine, aerutamine, talwel — suusad, uisud jne.

Jga päewaga kasvab juuretulejate arv kehaliise kultuuri ja spordi alal.

Spordi liikumine wõtab naistööliste keskel masilise iljloomu. Naisspordi liikumises on tehtud hoogtööd, kuid on teha weel palju. Ei tule nõrgestada spordi agitafiooni naisterahwaste keskel. Tuleb meele pidada, et keheline kultuur — on tee wõitmiseks tihtipe üle, wõitlemiseks töö parandamiseks ja uue elu eest. Tugewamini kui kunagi warem peame meie heitma välja hiiudjona: Kõik naistööliste „Spartaki“ ringidesse.

Kirjawastused.

Sääl wiibija, Nebolsinskis. „Jutji ja Matji kullastkätt“ jääb tarwitamata, sest on natuke pikk.

J. Wapiti, Sulewis. Tooge rohkem andmeid selle tõenduseks, et kooperatiiv töötab jõukate kasuks.

Samogonni wastane. Neid raamatuid ei ole meil jaada.

Siige, Mendusi wald. Tooge rohkem andmeid kooperatiivi puuduste üle. On tarwis tuua lugeja ette selge pilt. Siis on kirjeldusel mõju.

J. Zoom, Koidulast. Kirjasaatja kaardi jaadame meie välja kaastööliste, kes järjekindlalt sõnumeid jaadab ja küsimuse lehe täis täidab, mis augustis „Edasi“ ilmub. Kui Teie neid tingimusi täidate, jaadame kaardi välja.

On Jah, Abhaanias. Teie kaastööd tarwitame.

Ringi liige. „Edasi“ hind on 50 kop. kuus (maal). Kui Teil jääb rohkem wõeti, siis nõudke, et rohkem wõetud raha arwatte edaspidi tellimise arwele.

Teadaanded.

Cesti Kirjastuse ühise juhatusse koosolek on neljapäewal, 12. märtsil, kell 12 päewal. Päewakorra tähtsuse pärast kõikide juhatus liikmete ja kandidaatide ilmunine tarwilik.

Haridusmaja kirjandusringi koosolek on kolmapäewal, 11. märtsil kell 8 õhtul. Päewakorras on referaat „Wõlutööliste ja popp“. Kõigi ringi liikmete ilmunine sunnustlik. Ka teiste ringide liikmeid palutakse osawõtma tulla. Organisaator.

Sm. Rõõmus, metalli tehase Wiiburi poole raiooni, kutjutakse kehtu, 11. märtsil kell 8 õhtul Haridusmajasse I astme marksiiliku ringi. Kõikide sm. Kiriku järele.

W. R. P. Leningr. kub. komitee agitpropi Cesti sekkumise.

Täna kell 8 õhtul on Haridusmaja puu hõlpilede loori harjutus kõigile neile, kes soovivad puhkpillide mängimist õppida. Opetust annab sm. Marmor.

Organisaator.

Haridusmaja teatri harjutuste järjekord.

Kolmapäewal, 11. märts, kell 8 „Promolaatorid“.

Ilmuda palutakse jeltimehi: Dona, Steig, Murta, Põld, R. Mihelson, Tširp, Kirik, Põrk, Grönström, Sild, Piiber, Emeljanowa, Kiina, Kolofit, Wellmann, Timpis, Kiti, Brinkmann.

Neljapäewal, 12. märts, kell 2 p. „Wastutaw tööliste naine“.

3 „Promolaatorid“.

Wast. instruktor-organisaator.

Täna teatrites:

Rahwamaja

„Разбойники“.

Punane teater.

„Джон Рид“.

Muusikiline komöödia

„Марша“.

Pasjash

„Великая княгиня“.

Wastutaw toimetaja: K. Trenfeldt.

Wäljandaja: Cesti Kirjastuse ühine

„Edasi“ töölis-kirjasaatjate ja kaastööliste järjekordne nõupidamine

on kolmapäewal 11. märtsil kell 7 õht., „Edasi“ toimetuse ruumides.

Päewakord: 1. Organiseerimiskomisjoni aruanne. 2. Lähem tegevus. 3. Jookswad asjad.

Wabrikute ja tehaste kutjutakse osa wõtma järgmiselt jeltimehi:

- 1) Wobodarski nim. wabrik — sm. Johannes Mõisa.
- 2) Kulanowi nimeline tehas — sm. Martin Sugasepp.
- 3) Tehas „Krasnogwardjeysk“ — sm. Teodor Rafil.
- 4) L. L. U. L. leitawabrik — sm. Rud. Kiljakow.
- 5) Ollewabirf „Krasnaja Wawaria“ sl. Emile Kreitsberg.
- 6) Balti tehas — sm. Jüri Liitwas.
- 7) Cheljabowi nim. wabrik — sm. Runge.
- 8) Trubotshni. tehas — sm. Jnsler.
- 9) Tehas „Krasnoi Arsenal“ — sm. M. Kuulbach.
- 10) Tehas „Krasnaja Sarja“ — sm. R. Koff.
- 11) Metallitehas — sm. Rõõmus.
- 12) R. Marksi nimeline tehas — sm. J. Hariton.
- 13) Raubafadam — sm. L. Maruff.
- 14) Treugolnik — sm. Ed. Hermann.
- 15) Woskowi nimeline wabrik — sm. R. Käner.

Linna kaastöölistest päale toimetuse kolleegiumi liigete palutakse osa wõtma jeltimehi: A. Wallner, Georg Teiter, J. Laine, B. Peterson, A. Leetsmann, S. Klaas, M. Jea, R. Jaf, Riifi Peterson, Selma Jänes, Degtjajowa (Karmaja kirjasaatja), Wärs (Betr. Wiiburi poole klubi), Saffart (E. L. Mikool), Stein, Orlow (L. L. R. Mikool). Päale nende palutakse oma ehitajaid saata weel 1. astme partei kooli ja Lenini nimelisel töökoosil ning 1. mai nimelisel pioneeride rühmal.

Soowitaw on, et nõupidamist osa wõtaksid ka need, kes tulewikus „Edasi“ kaastöölisteks tahawad hakata.

Witte hiljaks jääda.

Sm. W. Kingisepa nimeline Cesti tööliste Haridusmaja.

Raupäewal, 14. märts. f. a.

Side-õhtu

Haridusmaja ja Betr. Wiib. poole Cesti tööliste klubi :: :: liikmete wägel. :: ::

Estaw. esinewad mõlemad pooled.

Karmaja ja Betr. Wiib. poole tööliste klubi liikmetel sisjeminef waba. Wõdraztel 50 kop.

Alguks punkt kell 8 õhtul.

Sm. W. Kingisepa nimeline Cesti tööliste Haridusmaja.

Puhkepäewal, 15. märtsil f. a.

Sewjapfino kuulus film

Lois ja kindlus

(Дворец и крепость)

Draama iljwalits. ajast, 12 osas.

Alguks kell 7 ja 9 õhtul.

Piletid: klubi liikmetel 30 kop., wõdraztel 40 kop. Suhatu.

Sm. W. Kingisepa nimeline Cesti tööliste Haridusmaja.

Sm. W. Kingisepa nimeline Cesti tööliste Haridusmaja.

Kolmapäewal, 11. märts. kl. 7 õht.

Kõne-õhtu.

Nine:

„Nis ja naisterahwas“

Aruandja S. Jänes.

Eriti kutjutakse osa wõtma kõiki naistööliste ja koduseid perenaissi. W. R. P. Lening. kub. agitpr. osaf. Cesti sekkumise.

Sm. W. Kingisepa nimeline Cesti tööliste Haridusmaja.

Reisnädal, 11. märts. f. a.

Esimese astme marksiilil-leninismi ringi järjekordne istang.

Alguks kell 8 õhtul.

W. R. P. L. kub. kom. agit.-prop. osaf. Cesti sekkumise.

Solkino asunduses

Dudowa freisj

wõtub „Edasi“ päale

tellimisi wastu

sm. Albert Ntson.

Dr. Grünberg

Wõstanie (end. Snamensk.) uul. nr. 2, 25. Oktobri pros. nurgal, telef. 562-37 — Wastu wõte iga päew kella 9—12 h.m. a kella 4—8 õhtul; naisterahwastele eraldi. Praegusa arstimisabinõud.

Sifilis (914) ja tripper (terawat. ja ja t.)

Enguorgaanide igakülne arstimine, Sifilise, tripperi, naise, sünnitamis- ja lõike, hamba- turgu, kõrwa-, nina- ja jalgahaigused.

Sifilis (606-914), tripper.

Wastu wõtte tunnid erialadel hom. f. 9 kuni õh. f. 9 3. Suuli (end. Sadowaja) uul. nr. 42, Sennoi nurgal. Tel. 163-31 ja 163-32.

Kusnitski haigemaja

Kusnitski, nõi, 7, telef. 180—52. Wastu wõtm. kütides spets. profetoorite ja asistendide poolt kella 10 homm. kuni kella 10 õht. Alkides wõd (naistehaigused ja sünnitamine). Raskejalgsed konjult. järelewas. tamine ja arsti. Sifilis 606 tripper teraw ja wõd. Sifilis 914 tripper troont. Suguwõimetus mass. ja eleteit, hamb. arstide kutsum. todu.

Wil. welster-ammaemand

S. R. Wittun - Kolpatowa uendas wastu wõtmist: nõuanded ja abi raskejalgsed, sünnitajatele, naistehaigused. Kella 10. homm. kuni kella 7 õht. Troitskaja 11, ftr. 7. Sissekäit. pa-raadufest.